

MINISTERSTWO EDUKACJI NARODOWEJ

ORGANIZOWANIE I UDZIELANIE UCZNIOM POMOCY PSYCHOLOGICZNO – PEDAGOGICZNEJ W ŚWIECIE NOWYCH REGULACJI PRAWNYCH

**PODNIESIENIE EFEKTYWNOŚCI KSZTAŁCENIA UCZNIÓW ZE SPECJALNYMI
POTRZEBAMI EDUKACYJNYMI**

Priorytet III Wysoka jakość systemu oświaty

Działanie 3.3 Poprawa jakości kształcenia

Poddziałanie 3.3.3 Modernizacja treści i metod kształcenia – projekty systemowe

KAPITAŁ LUDZKI
NARODOWA STRATEGIA SPÓJNOŚCI

MINISTERSTWO
EDUKACJI
NARODOWEJ

Akademia Pedagogiki Specjalnej
im. Marii Grzegorzewskiej

UNIA EUROPEJSKA
EUROPEJSKI
FUNDUSZ SPOŁECZNY

Nowe regulacje prawne zawarte zostały w rozporządzeniach:

- ⇒ w sprawie udzielania i organizacji pomocy psychologiczno – pedagogicznej w publicznych przedszkolach, szkołach i placówkach
- ⇒ w sprawie warunków organizowania kształcenia, wychowania i opieki dla dzieci i młodzieży niepełnosprawnych oraz niedostosowanych społecznie w przedszkolach, szkołach i oddziałach ogólnodostępnych lub integracyjnych
- ⇒ w sprawie warunków organizowania kształcenia, wychowania i opieki dla dzieci i młodzieży niepełnosprawnych oraz niedostosowanych społecznie w specjalnych przedszkolach, szkołach i oddziałach oraz ośrodkach
- ⇒ w sprawie rodzajów i szczegółowych zasad działania placówek publicznych
- ⇒ w sprawie ramowych statutów publicznego przedszkola oraz szkół publicznych
- ⇒ w sprawie warunków i sposobu oceniania, klasyfikowania i promowania uczniów i słuchaczy oraz przeprowadzania sprawdzianów i egzaminów w szkołach publicznych
- ⇒ w sprawie szczegółowych zasad działania publicznych poradni psychologiczno-pedagogicznych, w tym publicznych poradni specjalistycznych
- ⇒ w sprawie ramowego statutu publicznej poradni psychologiczno-pedagogicznej, w tym publicznej poradni specjalistycznej

Rozporządzenie w sprawie zasad udzielania i organizacji pomocy psychologiczno-pedagogicznej

Pomoc psychologiczno-pedagogiczna w przedszkolu, szkole i placówce polega na:

- **rozpoznawaniu możliwości psychofizycznych**
- **rozpoznawaniu i zaspokajaniu indywidualnych potrzeb rozwojowych i edukacyjnych uczniów,** wynikających w szczególności ze:

- 1) szczególnych uzdolnień;
- 2) niepełnosprawności;
- 3) choroby przewlekłej;
- 4) niedostosowania społecznego;
- 5) zagrożenia niedostosowaniem społecznym;
- 6) specyficznych trudności w uczeniu się;
- 7) zaburzeń komunikacji językowej;
- 8) sytuacji kryzysowych lub traumatycznych;
- 9) niepowodzeń edukacyjnych;
- 10) zaniedbań środowiskowych związanych z sytuacją bytową ucznia i jego rodziny, sposobem spędzania czasu wolnego, kontaktami środowiskowymi;
- 11) trudności adaptacyjnych związanych z różnicami kulturowymi lub ze zmianą środowiska edukacyjnego, w tym związanych z wcześniejszym kształceniem za granicą;
- 12) innych potrzeb dziecka.

Rozporządzenie w sprawie zasad udzielania i organizacji pomocy psychologiczno-pedagogicznej

Kto udziela pomocy psychologiczno-pedagogicznej?

Pomocy psychologiczno-pedagogicznej udzielają, prowadzący zajęcia z uczniem, nauczyciele, wychowawcy grup wychowawczych oraz specjaliści, w szczególności, psycholodzy, pedagodzy, logopedzi i doradcy zawodowi, **we współpracy** z:

- 1) rodzicami uczniów;
- 2) poradniami psychologiczno-pedagogicznymi, w tym poradniami specjalistycznymi;
- 3) placówkami doskonalenia nauczycieli;
- 4) innymi przedszkolami, szkołami i placówkami;
- 5) organizacjami pozarządowymi oraz innymi instytucjami działającymi na rzecz rodziny, dzieci i młodzieży.

Rozporządzenie w sprawie zasad udzielania i organizacji pomocy psychologiczno-pedagogicznej

Pomoc psychologiczno-pedagogiczna jest udzielana **z inicjatywy**:

- 1) ucznia;
- 2) rodziców ucznia;
- 3) nauczyciela, wychowawcy grupy wychowawczej lub specjalisty, prowadzącego zajęcia z uczniem;
- 4) poradni psychologiczno-pedagogicznej, w tym poradni specjalistycznej;
- 5) asystenta edukacji romskiej;
- 6) pomocy nauczyciela.

Pomoc psychologiczno – pedagogiczną organizuje dyrektor przedszkola, szkoły lub placówki.

Rozporządzenie w sprawie zasad udzielania i organizacji pomocy psychologiczno-pedagogicznej

W szkole pomoc psychologiczno-pedagogiczna jest organizowana i udzielana w formie:

⇒ **uczniom**

- klas terapeutycznych (z wyjątkiem szkół specjalnych);
- zajęć rozwijających uzdolnienia;
- zajęć dydaktyczno-wyrównawczych;
- zajęć specjalistycznych: korekcyjno-kompensacyjnych, logopedycznych, socjoterapeutycznych oraz innych zajęć o charakterze terapeutycznym;
- zajęć związanych z wyborem kierunku kształcenia i zawodu oraz planowaniem kształcenia i kariery zawodowej;
- porad i konsultacji.

⇒ **rodzicom uczniów i nauczycielom**

- porad i konsultacji;
- warsztatów i szkoleń.

Rozporządzenie w sprawie zasad udzielania i organizacji pomocy psychologiczno-pedagogicznej

W przedszkolu i placówce pomoc psychologiczno-pedagogiczna jest organizowana i udzielana w formie:

⇒ **uczniom**

- zajęć specjalistycznych: korekcyjno-kompensacyjnych, logopedycznych, socjoterapeutycznych oraz innych zajęć o charakterze terapeutycznym;
- zajęć rozwijających uzdolnienia;
- porad i konsultacji.

⇒ **rodzicom uczniów i nauczycielom**

- porad i konsultacji;
- warsztatów i szkoleń.

Rozporządzenie w sprawie zasad udzielania i organizacji pomocy psychologiczno-pedagogicznej

Rodzaje zajęć

1. **Zajęcia rozwijające uzdolnienia** organizuje się dla uczniów szczególnie uzdolnionych przy wykorzystaniu aktywnych metod pracy. Liczba uczestników zajęć wynosi **do 8** uczniów.
2. **Zajęcia dydaktyczno-wyrównawcze** organizuje się dla uczniów mających trudności w nauce, w szczególności w spełnianiu wymagań edukacyjnych określonych w podstawie programowej kształcenia ogólnego dla danego etapu edukacyjnego.
Liczba uczestników zajęć wynosi **do 8** uczniów.
3. **Zajęcia specjalistyczne:**
 - **zajęcia korekcyjno-kompensacyjne** organizuje się dla uczniów z zaburzeniami i odchyleniami rozwojowymi lub specyficznymi trudnościami w uczeniu się.
Liczba uczestników zajęć wynosi **do 5** uczniów.

Rozporządzenie w sprawie zasad udzielania i organizacji pomocy psychologiczno-pedagogicznej

- **zajęcia logopedyczne** organizuje się dla uczniów z zaburzeniami mowy, które powodują zaburzenia komunikacji językowej oraz utrudniają naukę.

Liczba uczestników zajęć wynosi **do 4** uczniów.

- **zajęcia socjoterapeutyczne oraz inne zajęcia o charakterze terapeutycznym** organizuje się dla uczniów z dysfunkcjami i zaburzeniami utrudniającymi funkcjonowanie społeczne.

Liczba uczestników zajęć wynosi **do 10** uczniów.

4. **Zajęcia związane z wyborem kierunku kształcenia i zawodu oraz planowaniem kształcenia i kariery zawodowej** organizuje się w celu wspomagania uczniów w podejmowaniu decyzji edukacyjnych i zawodowych, przy wykorzystaniu aktywnych metod pracy. Zajęcia te prowadzą nauczyciele, wychowawcy grup wychowawczych i specjaliści.

Rozporządzenie w sprawie zasad udzielania i organizacji pomocy psychologiczno-pedagogicznej

- **Zajęcia rozwijające uzdolnienia, zajęcia dydaktyczno-wyrównawcze** oraz **zajęcia specjalistyczne** prowadzą nauczyciele i specjaliści posiadający kwalifikacje odpowiednie dla rodzaju prowadzonych zajęć.
- Godzina zajęć dydaktyczno-wyrównawczych trwa **45 minut**, a godzina zajęć specjalistycznych trwa **60 minut**.
- W uzasadnionych przypadkach dopuszcza się prowadzenie godzin zajęć specjalistycznych **w czasie krótszym niż 60 minut**, zachowując łączny czas zajęć ustalony dla danego ucznia.

Rozporządzenie w sprawie zasad udzielania i organizacji pomocy psychologiczno-pedagogicznej

Nauczyciele, wychowawcy grup wychowawczych oraz specjaliści prowadzą w przedszkolu, szkole lub placówce działania pedagogiczne mające na celu:

- 1. rozpoznanie zainteresowań i uzdolnień** uczniów, w tym uczniów szczególnie uzdolnionych, oraz **zaplanowanie wsparcia związanego z rozwijaniem zainteresowań i uzdolnień** uczniów.
- 2. rozpoznanie indywidualnych potrzeb** rozwojowych i edukacyjnych oraz indywidualnych **możliwości** psychofizycznych uczniów oraz **zaplanowanie sposobów ich zaspokojenia**, w tym w szczególności w:
 - a) przedszkolu** – obserwację pedagogiczną zakończoną analizą i oceną gotowości dziecka do podjęcia nauki w szkole (diagnoza przedszkolna),
 - b) klasach I-III szkoły podstawowej** – obserwacje i pomiary pedagogiczne, a także stosują inne metody mające na celu rozpoznanie u uczniów ryzyka wystąpienia specyficznych trudności w uczeniu się,
 - c) gimnazjum i szkole ponadgimnazjalnej** – doradztwo edukacyjno-zawodowe.

Rozporządzenie w sprawie zasad udzielania i organizacji pomocy psychologiczno-pedagogicznej

Nauczyciel, wychowawca grupy wychowawczej lub specjalista **informuje niezwłocznie dyrektora** przedszkola, szkoły lub placówki o stwierdzonej **potrzebie objęcia ucznia pomocą** psychologiczno-pedagogiczną, wynikającej z przeprowadzonych działań pedagogicznych.

Rozporządzenie w sprawie zasad udzielania i organizacji pomocy psychologiczno-pedagogicznej

Kto planuje i koordynuje udzielanie pomocy psychologiczno-pedagogicznej?

Planowanie i koordynowanie udzielania pomocy psychologiczno-pedagogicznej uczniowi w przedszkolu, szkole i placówce jest zadaniem zespołu nauczycieli, wychowawców grup wychowawczych oraz specjalistów, prowadzących zajęcia z danym uczniem, tworzących **zespół**.

Dyrektor wyznacza osobę lub osoby koordynujące pracę zespołu.

Spotkania zespołu zwołuje, w miarę potrzeb, osoba koordynująca pracę Zespołu, **nie rzadziej jednak niż dwa razy w roku szkolnym**.

Rozporządzenie w sprawie zasad udzielania i organizacji pomocy psychologiczno-pedagogicznej

Organizacja pracy Zespołu

Zespół tworzy dyrektor przedszkola, szkoły i placówki dla ucznia posiadającego:

- orzeczenie o potrzebie kształcenia specjalnego,
- orzeczenie o potrzebie indywidualnego obowiązkowego rocznego przygotowania przedszkolnego,
- orzeczenie o potrzebie indywidualnego nauczania,
- opinię poradni psychologiczno-pedagogicznej, w tym poradni specjalistycznej
(*niezwłocznie po otrzymaniu orzeczenia lub opinii*),
- wobec którego nauczyciel, wychowawca grupy wychowawczej lub specjalista stwierdził potrzebę objęcia pomocą psychologiczno-pedagogiczną, wynikającą z przeprowadzonych działań pedagogicznych
(*niezwłocznie po otrzymaniu informacji*).

Rozporządzenie w sprawie zasad udzielania i organizacji pomocy psychologiczno-pedagogicznej

Kto może brać udział w posiedzeniu Zespołu?

1. **Rodzice ucznia** mogą uczestniczyć w pracach Zespołu w części dotyczącej ich dziecka;
 - o terminie posiedzenia Zespołu i możliwości uczestnictwa w jego pracach dyrektor zawiadamia rodziców ucznia,
2. **Przedstawiciel poradni psychologiczno-pedagogicznej, w tym poradni specjalistycznej** – na wniosek dyrektora;
3. **Inne osoby, w szczególności lekarze, psycholodzy, pedagodzy, logopedzi lub inni specjaliści** – na wniosek rodzica ucznia.

Osoby biorące udział w spotkaniu zespołu obowiązane są do nieujawniania spraw poruszanych podczas spotkania.

Rozporządzenie w sprawie zasad udzielania i organizacji pomocy psychologiczno-pedagogicznej

Zadania Zespołu

- 1) **ustala zakres**, w którym uczeń wymaga **pomocy psychologiczno-pedagogicznej** z uwagi na indywidualne potrzeby rozwojowe i edukacyjne oraz indywidualne możliwości psychofizyczne;
- 2) **określa zalecane formy, sposoby i okres udzielania uczniowi pomocy psychologiczno-pedagogicznej**, z uwzględnieniem zaleceń zawartych odpowiednio w orzeczeniu lub opinii oraz indywidualnych potrzeb rozwojowych i edukacyjnych ucznia i indywidualnych możliwości psychofizycznych ucznia;
⇒ ***W przypadku ucznia z orzeczeniem o potrzebie kształcenia specjalnego: zalecane formy, sposoby i okres udzielania uczniowi pomocy psychologiczno-pedagogicznej stanowią część indywidualnego programu edukacyjno – terapeutycznego opracowywanego w ramach prac zespołu;***
- 3) **planuje działania z zakresu doradztwa edukacyjno-zawodowego i sposób ich realizacji** – w przypadku ucznia gimnazjum i szkoły ponadgimnazjalnej.

Rozporządzenie w sprawie zasad udzielania i organizacji pomocy psychologiczno-pedagogicznej

Zadania Zespołu c.d.

- 4) podejmuje **działania mediacyjne i interwencyjne w sytuacjach kryzysowych**;
- 5) stosownie do zalecanych form i sposobów pomocy psychologiczno-pedagogicznej, okresów jej udzielania, **określa działania wspierające wobec rodziców ucznia oraz zakres współdziałania z poradniami psychologiczno-pedagogicznymi**, w tym poradniami specjalistycznymi, **placówkami doskonalenia nauczycieli, organizacjami pozarządowymi oraz innymi instytucjami** działającymi na rzecz rodziny, dzieci i młodzieży;
- 6) opracowuje **plan działań wspierających**

Rozporządzenie w sprawie zasad udzielania i organizacji pomocy psychologiczno-pedagogicznej

Plan Działań Wspierających (PDW) opracowuje się dla:

- **ucznia lub grupy uczniów** o jednorodnym rozpoznaniu, wobec których, ze względu na potrzeby rozwojowe i edukacyjne oraz możliwości psychofizyczne, określono potrzebę objęcia pomocą psychologiczno-pedagogiczną;
- **posiadającego opinię** poradni psychologiczno-pedagogicznej, w tym poradni specjalistycznej;
- **posiadającego orzeczenie o potrzebie indywidualnego rocznego przygotowania przedszkolnego**;
- **orzeczenie o potrzebie indywidualnego nauczania**,
- ⇒ (w przypadku **uczniów, którzy posiadają jednocześnie orzeczenie o potrzebie kształcenia specjalnego i orzeczenie o potrzebie indywidualnego nauczania lub indywidualnego obowiązkowego rocznego przygotowania przedszkolnego PDW nie opracowuje się. Uczniowie ci mają Indywidualny Program Edukacyjno -Terapeutyczny**).

Rozporządzenie w sprawie zasad udzielania i organizacji pomocy psychologiczno-pedagogicznej

Plan Działań Wspierających (PDW) zawiera:

- a) **cele do osiągnięcia w pracy z uczniem** w zakresie pomocy psychologiczno-pedagogicznej,
- b) **działania realizowane z uczniem** w ramach poszczególnych zalecanych form i sposobów udzielenia uczniowi pomocy psychologiczno-pedagogicznej,
- c) **metody pracy** z uczniem,
- d) **działania wspierające wobec rodziców** ucznia,
- e) **zakres współdziałania** z poradniami psychologiczno-pedagogicznymi, w tym poradniami specjalistycznymi, placówkami doskonalenia nauczycieli, organizacjami pozarządowymi oraz innymi instytucjami działającymi na rzecz rodziny, dzieci i młodzieży.

Rozporządzenie w sprawie zasad udzielania i organizacji pomocy psychologiczno-pedagogicznej

Zadania Zespołu c.d.

- **dokонуje oceny efektywności pomocy psychologiczno-pedagogicznej** udzielanej uczniowi, w tym efektywności prowadzonych zajęć;
 - ⇒ dokonując oceny **określa wnioski i zalecenia dotyczące dalszej pracy z uczniem**, w tym **zalecane formy, sposoby i okresy** udzielania uczniowi **dalszej pomocy psychologiczno-pedagogicznej**;
 - ⇒ ocena efektywności pomocy psychologiczno-pedagogicznej udzielanej uczniowi z orzeczeniem o potrzebie kształcenia specjalnego stanowi **część wielospecjalistycznej oceny poziomu funkcjonowania ucznia**.
- **zakłada i prowadzi Kartę Indywidualnych Potrzeb Ucznia.**

Rozporządzenie w sprawie zasad udzielania i organizacji pomocy psychologiczno-pedagogicznej

Dla kogo zakłada się Kartę Indywidualnych Potrzeb Ucznia?

Dla ucznia posiadającego:

- **opinię** poradni psychologiczno-pedagogicznej, w tym poradni specjalistycznej,
- **orzeczenie o potrzebie indywidualnego obowiązkowego rocznego przygotowania przedszkolnego,**
- **orzeczenie o potrzebie indywidualnego nauczania,**
- **dla ucznia, u którego ze względu na potrzeby rozwojowe lub edukacyjne, nauczyciel, wychowawca grupy wychowawczej lub specjalista, prowadzący zajęcia z uczniem, stwierdził potrzebę objęcia pomocą psychologiczno-pedagogiczną.**

Dla kogo nie zakłada się Karty Indywidualnych Potrzeb Ucznia?

Karty nie zakłada się uczniowi posiadającemu:

- **orzeczenie o potrzebie kształcenia specjalnego,**
- **opinię o potrzebie wczesnego wspomagania rozwoju dziecka.**

Rozporządzenie w sprawie zasad udzielania i organizacji pomocy psychologiczno-pedagogicznej

Co zawiera Karta?

- 1) **imię** (imiona) **i nazwisko ucznia**;
- 2) **nazwę przedszkola lub szkoły** oraz **oznaczenie grupy lub klasy**, do której uczeń uczęszcza;
- 3) **informację dotyczącą orzeczenia lub opinii albo stwierdzonej potrzeby** objęcia ucznia pomocą psychologiczno-pedagogiczną, wynikającą z przeprowadzonych przez nauczycieli i specjalistów działań pedagogicznych;
- 4) **zakres** w którym uczeń wymaga **pomocy psychologiczno-pedagogicznej**;
- 5) **zalecane formy, sposoby i okresy** udzielania pomocy psychologiczno-pedagogicznej;
- 6) **ustalone przez dyrektora formy, sposoby i okresy** udzielania pomocy psychologiczno-pedagogicznej **oraz wymiar godzin**, w którym poszczególne formy będą realizowane;
- 7) **ocenę efektywności pomocy** psychologiczno-pedagogicznej udzielanej uczniowi;
- 8) **terminy** spotkań zespołu;
- 9) **podpisy** osób biorących udział w poszczególnych spotkaniach zespołu.

Rozporządzenie w sprawie zasad udzielania i organizacji pomocy psychologiczno-pedagogicznej

Dyrektor przedszkola lub szkoły **wpisuje do Karty** ustalone formy, sposoby i okres udzielania pomocy psychologiczno – pedagogicznej dla ucznia oraz wymiar godzin, umieszcza datę i podpis.

W przypadku **ucznia** posiadającego **orzeczenie o potrzebie kształcenia specjalnego** formy, sposoby i okres udzielania pomocy psychologiczno – pedagogicznej ustalone dla ucznia oraz wymiar godzin, **umieszcza się w Indywidualnym Programie Edukacyjno – Terapeutycznym.**

Dyrektor przedszkola, szkoły i placówki **informuje na piśmie rodziców** ucznia o **ustalonych formach, sposobach i okresie** udzielania pomocy psychologiczno-pedagogicznej oraz **wymiarze godzin**, w którym poszczególne formy pomocy będą realizowane.

Rozporządzenie w sprawie zasad udzielania i organizacji pomocy psychologiczno-pedagogicznej

Pomoc psychologiczno-pedagogiczną organizuje się i udziela na zasadach określonych w niniejszym rozporządzeniu:

- **Przedszkola, oddziały przedszkolne w szkołach podstawowych: 01.09.2011 r.**
- **Gimnazja: 01.09.2011 r.**
- **Szkoły specjalne wszystkich typów oraz oddziały specjalne: 01.09.2011 r.**
- **Placówki: 01.09.2011 r.**
- **Szkoły podstawowe: 01.09.2012 r.**
- **Szkoły ponadgimnazjalne: 01.09.2012 r.**

Rozporządzenie w sprawie zasad udzielania i organizacji pomocy psychologiczno-pedagogicznej

Wyjątek w tej regulacji:

- W przedszkolu, oddziale przedszkolnym w szkole podstawowej i w gimnazjum **zespół tworzy się przed opracowaniem arkusza organizacji na rok szkolny 2011/2012.**
- Zespół, **nie później niż do 30 kwietnia** danego roku określa zalecane formy i sposoby pomocy.
- Dyrektor, na tej podstawie **planuje organizację pomocy, w roku szkolnym 2011/2012 (w arkuszu organizacji).**
- Analogicznie, rok później, w szkole podstawowej i ponadgimnazjalnej.

Rozporządzenia w sprawie warunków organizowania kształcenia, wychowania i opieki dla dzieci i młodzieży niepełnosprawnych oraz niedostosowanych społecznie

- 1. Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej w sprawie warunków organizowania kształcenia, wychowania i opieki dla dzieci i młodzieży niepełnosprawnych oraz niedostosowanych społecznie w przedszkolach, szkołach i oddziałach ogólnodostępnych lub integracyjnych**
- 2. Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej w sprawie warunków organizowania kształcenia, wychowania i opieki dla dzieci i młodzieży niepełnosprawnych oraz niedostosowanych społecznie w specjalnych przedszkolach, szkołach i oddziałach oraz ośrodkach**

Rozporządzenia w sprawie warunków organizowania kształcenia, wychowania i opieki dla dzieci i młodzieży niepełnosprawnych oraz niedostosowanych społecznie

Kształcenie specjalne organizuje się

- dla dzieci i młodzieży niepełnosprawnych:
 - 1) niesłyszających;
 - 2) słabo słyszających;
 - 3) niewidomych;
 - 4) słabo widzących;
 - 5) z niepełnosprawnością ruchową, w tym z afazją;
 - 6) z upośledzeniem umysłowym w stopniu lekkim;
 - 7) z upośledzeniem umysłowym w stopniu umiarkowanym lub znacznym;
 - 8) z autyzmem, w tym z zespołem Aspergera;
 - 9) z niepełnosprawnościami sprzężonymi.
- dla dzieci i młodzieży niedostosowanych społecznie i zagrożonych niedostosowaniem społecznym

Rozporządzenia w sprawie warunków organizowania kształcenia, wychowania i opieki dla dzieci i młodzieży niepełnosprawnych oraz niedostosowanych społecznie

Kształcenie specjalne dla dzieci i młodzieży:

- z chorobami przewlekłymi,
- z zaburzeniami psychicznymi,
- z zaburzeniami zachowania,
- zagrożone uzależnieniem,

posiadających orzeczenie o potrzebie kształcenia specjalnego, które przed dniem wejścia w życie rozporządzenia rozpoczęły naukę w szkole lub oddziale integracyjnym, mogą kontynuować naukę w szkole lub oddziale aż do ukończenia szkoły danego typu.

Rozporządzenia w sprawie warunków organizowania kształcenia, wychowania i opieki dla dzieci i młodzieży niepełnosprawnych oraz niedostosowanych społecznie

Kształcenie specjalne może być prowadzone dla uczniów, którzy rozpoczną naukę **od dnia 1.09.2012 r.:**

do końca roku szkolnego, w roku kalendarzowym, w którym uczeń kończy :

- 1) 18. rok życia - w przypadku szkoły podstawowej;
- 2) 21. rok życia - w przypadku gimnazjum;
- 3) 23. rok życia - w przypadku szkoły ponadgimnazjalnej.

Dla uczniów, którzy rozpoczęli lub rozpoczną naukę w szkołach specjalnych i oddziałach specjalnych w szkołach ogólnodostępnych **do dnia 31 sierpnia 2012 r.:**

- 1) 18. rok życia - w przypadku szkoły podstawowej;
- 2) 21. rok życia - w przypadku gimnazjum;
- 3) 24. rok życia - w przypadku szkoły ponadgimnazjalnej.

Rozporządzenia w sprawie warunków organizowania kształcenia, wychowania i opieki dla dzieci i młodzieży niepełnosprawnych oraz niedostosowanych społecznie

W szkołach zatrudnia się dodatkowo nauczycieli posiadających kwalifikacje w zakresie pedagogiki specjalnej:

- **obligatoryjnie** w przedszkolach i szkołach integracyjnych oraz w przedszkolach i szkołach z oddziałami integracyjnymi;
- **możliwość zatrudnienia po uzyskaniu zgody organu prowadzącego** w przedszkolach i szkołach ogólnodostępnych;

Dyrektor przedszkola lub szkoły **ustala zajęcia, które**, ze względu na indywidualne potrzeby edukacyjne dzieci i młodzieży niepełnosprawnych, niedostosowanych społecznie oraz zagrożonych niedostosowaniem społecznym, **prowadzą lub w których uczestniczą nauczyciele i specjaliści, o których mowa powyżej.**

Rozporządzenia w sprawie warunków organizowania kształcenia, wychowania i opieki dla dzieci i młodzieży niepełnosprawnych oraz niedostosowanych społecznie

Zadania dodatkowo zatrudnionych nauczycieli w zakresie współorganizowania kształcenia specjalnego:

- **prowadzą zajęcia** edukacyjne oraz wspólnie z innymi nauczycielami i specjalistami **realizują zintegrowane działania i zajęcia**, określone w indywidualnym programie edukacyjno – terapeutycznym (IPET);
- **prowadzą** wspólnie z innymi nauczycielami i specjalistami **pracę wychowawczą** z uczniami niepełnosprawnymi, niedostosowanymi społecznie oraz zagrożonymi niedostosowaniem społecznym;
- **uczestniczą**, w miarę potrzeb, **w zajęciach edukacyjnych prowadzonych przez nauczycieli** oraz **w zintegrowanych działaniach i zajęciach**, określonych w IPET, realizowanych przez nauczycieli i specjalistów;
- **udzielają pomocy nauczycielom** prowadzącym zajęcia edukacyjne oraz nauczycielom i specjalistom realizującym zintegrowane działania i zajęcia określone w IPET, w doborze form i metod pracy z uczniami niepełnosprawnymi, niedostosowanymi społecznie oraz zagrożonymi niedostosowaniem społecznym.

Rozporządzenia w sprawie warunków organizowania kształcenia, wychowania i opieki dla dzieci i młodzieży niepełnosprawnych oraz niedostosowanych społecznie

Nauczyciele i specjaliści prowadzący zajęcia z uczniem, **w ramach pracy zespołu, dla każdego ucznia posiadającego orzeczenie o potrzebie kształcenia specjalnego:**

- niepełnosprawnego,
 - niedostosowanego społecznie,
 - zagrożonego niedostosowaniem społecznym,
- ⇒ **opracowują indywidualny program edukacyjno – terapeutyczny (IPET),**
- ⇒ **dokonują okresowej wielospecjalistycznej oceny poziomu funkcjonowania ucznia** oraz w miarę potrzeby **modyfikują IPET.**

Rozporządzenia w sprawie warunków organizowania kształcenia, wychowania i opieki dla dzieci i młodzieży niepełnosprawnych oraz niedostosowanych społecznie

Indywidualny program edukacyjno-terapeutyczny zawiera:

- **zakres dostosowania wymagań edukacyjnych** do indywidualnych potrzeb rozwojowych i edukacyjnych ucznia oraz indywidualnych możliwości psychofizycznych ucznia,
- **rodzaj i zakres zintegrowanych działań** nauczycieli i specjalistów, w tym w przypadku:
 - ⇒ **ucznia niepełnosprawnego** – zakres działań o charakterze rewalidacyjnym,
 - ⇒ **ucznia niedostosowanego społecznie** - zakres działań o charakterze resocjalizacyjnym,
 - ⇒ **ucznia zagrożonego niedostosowaniem społecznym** – zakres działań o charakterze socjoterapeutycznym;
- **formy i metody pracy z uczniem**,
- **ustalone przez dyrektora formy, sposoby i okres udzielania uczniowi pomocy psychologiczno-pedagogicznej** oraz **wymiar godzin**,
- **zajęcia** rewalidacyjne i resocjalizacyjne oraz inne zajęcia, stosownie do potrzeb;
- **działania wspierające rodziców uczniów oraz zakres współdziałania z poradniami, placówkami doskonalenia nauczycieli oraz innymi instytucjami.**

Rozporządzenia w sprawie warunków organizowania kształcenia, wychowania i opieki dla dzieci i młodzieży niepełnosprawnych oraz niedostosowanych społecznie

Sprawdzian i egzaminy zewnętrzne:

- dostosowanie **warunków i form** sprawdzianu i egzaminów zewnętrznych dla wszystkich uczniów niepełnosprawnych w zależności od rodzaju niepełnosprawności;
- dostosowanie **warunków** sprawdzianu i egzaminów zewnętrznych dla uczniów niedostosowanych społecznie i zagrożonych niedostosowaniem społecznym;

w gimnazjach: od 01.09.2011 r.

w szkołach podstawowych i ponadgimnazjalnych: **od 01.09.2012 r.**

Rozporządzenia w sprawie warunków organizowania kształcenia, wychowania i opieki dla dzieci i młodzieży niepełnosprawnych oraz niedostosowanych społecznie

Kształcenie specjalne organizuje się na zasadach określonych w niniejszych rozporządzeniach:

- **Przedszkola, oddziały przedszkolne w szkołach podstawowych: 01.09.2011 r.**
- **Gimnazja: 01.09.2011 r.**
- **Szkoły specjalne wszystkich typów oraz oddziały specjalne: 01.09.2011 r.**
- **Placówki (art. 2 pkt. 3, 3a, 5 i 7 USO): 01.09.2011 r.**
- **Szkoły podstawowe: 01.09.2012 r.**
- **Szkoły ponadgimnazjalne: 01.09.2012 r.**

Rozporządzenia w sprawie warunków organizowania kształcenia, wychowania i opieki dla dzieci i młodzieży niepełnosprawnych oraz niedostosowanych społecznie

W odniesieniu do uczniów, dla których opracowywane były indywidualne programy edukacyjne, na podstawie dotychczas obowiązujących przepisów, zespoły są **obowiązane dokonać wielospecjalistycznych ocen poziomu funkcjonowania uczniów** i dostosować **IPET do nowych regulacji**:

- **Przedszkola, oddziały przedszkolne w szkołach podstawowych, gimnazja, szkoły specjalne wszystkich typów, oddziały specjalne oraz ośrodki - do 30.09.2011 r.**
- **Szkoły podstawowe i ponadgimnazjalne - do 30.09.2012 r.**

Zmiany zawarte są również w rozporządzeniach:

- ⇒ w sprawie rodzajów i szczegółowych zasad działania placówek publicznych**
- ⇒ w sprawie ramowych statutów publicznego przedszkola oraz szkół publicznych**
- ⇒ w sprawie warunków i sposobu oceniania, klasyfikowania i promowania uczniów i słuchaczy oraz przeprowadzania sprawdzianów i egzaminów w szkołach publicznych**
- ⇒ w sprawie szczegółowych zasad działania publicznych poradni psychologiczno-pedagogicznych, w tym publicznych poradni specjalistycznych**
- ⇒ w sprawie ramowego statutu publicznej poradni psychologiczno-pedagogicznej, w tym publicznej poradni specjalistycznej**

**Wybrane zmiany dotyczące kształcenia
uczniów ze specjalnymi potrzebami
edukacyjnymi w pozostałych
rozporządzeniach.**

Rozporządzenie w sprawie rodzajów i szczegółowych zasad działania placówek publicznych

Specjalny ośrodek szkolno-wychowawczy
współpracuje
ze szkołami ogólnodostępnymi

w zakresie diagnozowania i rozwiązywania
problemów dydaktyczno-wychowawczych
uczniów niepełnosprawnych,
uczęszczających do tych szkół oraz w
zakresie organizowania i udzielania tym
uczniom pomocy psychologiczno-
pedagogicznej, w szczególności
metodycznego i merytorycznego wsparcia
nauczycieli tych szkół.

Rozporządzenie w sprawie ramowych statutów publicznego przedszkola oraz szkół publicznych

Organizacja pracy:

W oddziałach przedszkolnych w szkołach podstawowych w zakresie organizacji wychowania, nauczania i opieki, stosuje się przepisy w sprawie ramowego statutu publicznego przedszkola.

Liczebność oddziałów:

- **nie określa się minimalnej liczby uczniów niepełnosprawnych** w oddziałach specjalnych i oddziałach integracyjnych, co daje organom prowadzącym możliwość dostosowania liczby uczniów w oddziale do możliwości środowiskowych i lokalowych;
- **liczba uczniów** podczas zajęć prowadzonych przez jednego nauczyciela w **światlicy** zorganizowanej w szkole integracyjnej lub specjalnej powinna odpowiadać liczbie uczniów określonej dla danego oddziału szkoły integracyjnej lub specjalnej.

Rozporządzenie w sprawie ramowych statutów publicznego przedszkola oraz szkół publicznych

Zespół

- umocowanie Zespołu nauczycieli i specjalistów prowadzących zajęcia z uczniem, którego zadania zostały określone w rozporządzeniu dotyczącym zasad udzielania i organizacji pomocy psychologiczno-pedagogicznej w publicznych przedszkolach, szkołach i placówkach;
- Zespół tworzy się w publicznych przedszkolach i szkołach.

Rozporządzenie w sprawie ramowych statutów publicznego przedszkola oraz szkół publicznych

Pomoc materialna dla dzieci i młodzieży

Statut przedszkola i szkoły powinien określać formy opieki i pomocy uczniom, którym z przyczyn rozwojowych, rodzinnych lub losowych potrzebna jest pomoc i wsparcie, w tym również działania na rzecz zorganizowania pomocy materialnej uczniom znajdującym się w trudnej sytuacji życiowej.

Rozporządzenie w sprawie
warunków i sposobu oceniania, klasyfikowania i promowania uczniów
i słuchaczy oraz przeprowadzania sprawdzianów i egzaminów
w szkołach publicznych

- dookreślenie pojęcia ***specyficzne trudności w uczeniu się***:

„przez specyficzne trudności w uczeniu się należy rozumieć trudności w uczeniu się odnoszące się do uczniów w normie intelektualnej, którzy mają trudności w przyswajaniu treści nauczania, wynikające ze specyfiki ich funkcjonowania percepcyjno - motorycznego i poznawczego, nieuwarunkowane schorzeniami neurologicznymi.”

**Rozporządzenie w sprawie
warunków i sposobu oceniania, klasyfikowania i promowania uczniów
i słuchaczy oraz przeprowadzania sprawdzianów i egzaminów
w szkołach publicznych**

- **zobowiązanie nauczyciela do indywidualizacji działań pedagogicznych**, zarówno na obowiązkowych, jaki i na dodatkowych zajęciach edukacyjnych;
- **pozostawienie na poziomie szkoły decyzji w zakresie śródrocznego promowania ucznia kl. I i II szkoły podstawowej** w ciągu roku szkolnego bez konieczności uzyskania opinii poradni psychologiczno-pedagogicznej, za zgodą rodzica;
- **pozostawienie na poziomie szkoły decyzji w zakresie pozostawienia w tej samej klasie ucznia kl. I-III szkoły podstawowej**, bez konieczności uzyskania opinii poradni psychologiczno-pedagogicznej, po zasięgnięciu opinii rodzica;
- **zwolnienie ucznia z afazją z nauki drugiego obowiązkowego języka obcego** (*uczniowie z upośledzeniem umysłowym w stopniu lekkim nie są objęci tym obowiązkiem*).

**Rozporządzenie w sprawie
warunków i sposobu oceniania, klasyfikowania i promowania uczniów
i słuchaczy oraz przeprowadzania sprawdzianów i egzaminów
w szkołach publicznych**

- **zwiększenie kompetencji szkoły** w zakresie dostosowania **warunków** przeprowadzania sprawdzianu i egzaminów zewnętrznych do indywidualnych potrzeb psychofizycznych i edukacyjnych ucznia – Rada Pedagogiczna wskazuje sposoby dostosowania na podstawie szczegółowej informacji Dyrektora CKE:

w gimnazjach: 01.09.2011 r.

w szkołach podstawowych: 01.09.2012 r.

w szkołach ponadgimnazjalnych: 01.09.2012 r.

Szczegółową informację o sposobie dostosowania warunków określa Dyrektor Centralnej Komisji Egzaminacyjnej.

Rozporządzenie w sprawie warunków i sposobu oceniania, klasyfikowania i promowania uczniów i słuchaczy oraz przeprowadzania sprawdzianów i egzaminów w szkołach publicznych

- zmiana dotychczasowej formuły wydawania **opinii dla uczniów ze specyficznymi trudnościami w uczeniu się** w celu dostosowywania warunków sprawdzianu i egzaminów zewnętrznych do ich indywidualnych potrzeb psychofizycznych i edukacyjnych:
 - opinia wydawana będzie do ukończenia przez ucznia szkoły podstawowej,
 - określony został sposób postępowania w przypadku ubiegania się o opinię w terminie późniejszym,
 - wydana opinia jest ważna przez wszystkie lata nauki szkolnej – nie będzie konieczne wydawanie kolejnej opinii na następny etap edukacyjny.

**Podniesienie efektywności kształcenia uczniów ze specjalnymi
potrzebami edukacyjnymi.**

**Zachęcam do szczegółowej analizy rozporządzeń
oraz pilotażowego wdrażania nowych rozwiązań
w przedszkolach, szkołach i placówkach.**

Dziękuję za uwagę.